

تلفظ صحیح لَشتِ نِشا است

این شهر با جمعیت ۱۰،۶۲۲ نفر (برآورد ۱۳۹۰خ.) در بخش لشت نشاء شهرستان رشت قرار دارد. مساحت بخش لشت نشاء ۱۶۲ کیلومتر مربع و مساحت مرکز شهر لشت نشاء ۲۳/۵ کیلومترمربع است. بخش لشت نشاء یکی از بخشهای حاصلخیز شهرستان رشت می‌باشد که ارتفاع آن از دریا ۱۸- متر است و این شهر در ۲۵ کیلومتری رشت قرار دارد و یکی از شهرهای تویستی استان گیلان در شمال ایران است. لشت نشاء در شمال شرقی شهرستان رشت واقع شده است و از شمال به دریا و از جنوب به بخش کوچکصفهان و از شرق به شهرستان آستانه اشرفیه و از غرب به بخش خشکیچار وصل می‌شود.

لشت به معنی زمین گل(خاک) حاصل خیز و نشاء به معنی کشت برنج می باشد. املاک لشت نشاء در زمان ناصر الدین شاه و مظفر دین شاه جز املاک خاصه شاه بود.

جمعیتی شهر؛ شهر لشت نشاء با حدود ۱۰ هزار نفر جمعیت از محلات مروانکلایه، سر بازار (جورشر) بالاچور شر، خشکروود ، توچاء، گنجعلی محله ، صادرات محله ، تشکیل شده این شهر دارای ۵۲ روستا میباشد از روستاهای معروف می‌توان به روستای زیباکنار یا همان علی آباد، روستای لیچاء، روستای دهسر، روستای فخر آباد، روستای توچالمان، روستای گفشه اشاره نمود. مناطق شهری لشت نشاء به صورت زیر تقسیم بندی می گردد:

مناطق شهری لشت نشاء :

توچاء - مروانکلايه - بالا جورشر - سادات محله

تقسيمات كشوري

• بخش لشت نشاء شامل :

• دهستان جيرهنده لشت نشاء

• دهستان علي آباد زيباكنار

• دهستان گفشه لشت نشاء

• دهستان جيرهنده بخش لشت نشاء شامل روستاهای:

بلکده - پيچاه - توچاه آلمان - جيرهنده - چالکش - خشک رود - ده سر - ده مرد سرا - زهنده - سالستان - کرد خيل ولم - لاشه - لسکو - ليچاه - نوحدان - نورود

• دهستان علي آباد زيباكنار بخش لشت نشاء شامل روستاهای:

ازدها بلوچ - ازدهاکیا - اميلدان - تازه اباد - جليدان - چالکش لات - چونچنان - خشک اسطخ - دوباچ - شه ميرسرا - علي اباد - فخر اباد - ملکده و نوده

• دهستان گفشه بخش لشت نشاء شامل روستاهای:

اجي بوزايه - اسطلك - بالامحله گفشه - پس بيچار گفشه - جويشت - جورياب - چافوچاه - چيک شفيع محله - چيک ناظمي محله - چليکدان - شيخان گفشه - علي بزايه - کنار سر اربابي - لاله گفشه - ليموچاه و ميان محله گفشه

موقيت جغرا فيايی :

آب و هواي خوب در لشت نشاء شرايط بسيار مناسبی برای رشد گياهان و ايجاد فضای سبز و طبيعت در اين منطقه ميباشد و طبيعت زیبای محيط خصوصا اطراف رودخانه اشمک که از وسط شهر لشت نشاء ميگذرد واز جنوب به شمال به دريا ميريزد شايدان ذکر است که همين رودخانه از رستای فخرآباد ميگذرد و به زيبا کنار ختم ميشود پل زيبا کنار مربوط به همين روخانه اشمک ميباشد، تمام املاک اطراف اين رودخانه دارای موقيت توريستی بالقوه ای می باشد.

مردمان لشت نشاء خونگرم و مهمان نواز و مهربانترين مردمان گيلان زمين ميباشند.

گذري برتاريخ لشت نشاء

سرزمين لشت نشاء از مناطق قديمی گيلان است که سابقه تاريخی آن را بنا به آثار باستانی خرابه های موجود در آن به قبل از اسلام می رسانند. لشت نشاء از نظر موقعيت جغرافيايی در منطقه بيه پس، يعنی

در غرب گیلان (غرب سفیدرود)، قرار دارد، جزء اولین مناطقی بود که مذهب تشیع را پذیرفت و به همین علت بیش از دیگر مناطق صحنه درگیری‌ها و پیکارهای خونبار و خونین بود.

در دوره صفویان به دلیل مالیات‌های سنگین و فشارها و ستم‌گری‌ها، قیام‌های روستایی و مبارزات دهقانی در آن اوج گرفت، قیام روستایی امیر دو باج به سال ۹۷۸ هـ ق و قیام روستایی به رهبری بوسعید میرچیک به سال ۱۰۰۲ هـ ق، جنبش روستایی کارکیا علی حمزه در سال ۱۰۰۴ هـ ق و قیام دهقانی به رهبری کالنجار سلطان معروف به عادلشاه و غریب شاه در زمان شاه صفی به سال ۱۰۳۸ هـ ق نمونه‌های آن است. در سال ۱۰۲۱ هـ ق به فرمان شاه عباس دو قبیله اژدر و چپک به سیلاخور کوچ داده شدند و اراضی لشت نشا جزئی از املاک سلطنتی قرار گرفت. این رویه تا عصر قاجار ادامه یافت.

اراضی لشت نشا به دستور فتحعلی شاه به عنوان تیول به یکی از خواجگان حرم شاهی به نام خسروخان داده شد. خسروخان بیشتر آبادی‌های لشت نشا را به قیمت نازل خریداری کرد. نایب الحکومه لشت نشا حاجی کاظم خان شیروانی، که یک ارمنی تازه به اسلام گرویده بود، برای شکایت به پایتخت رفت، اما هنگام برگشت از تهران به قتل رسید. در سال ۱۲۳۴ هـ ق بر علیه خسروخان شورش به وجود آمد که به دستور شاه به تهران احضار و اموال او مصادره و اراضی لشت نشا خالصه اعلام گردید. ناصرالدین شاه املاک لشت نشا را به عنوان تیول به صدر اعظم خود میرزا علی خان امین الدوله داد، امین الدوله در لشت نشا دست به اقدامات عمرانی زد؛ اما در سال ۱۲۳۲ هـ ق وفات یافت و در تکیه بقعه آقا سید محمدرضا به خاک سپرده شد، خاندان امین الدوله حدود صد سال اراضی لشت نشا را در دست داشتند و با قدرت تمام بر مردم حکومت کردند.

لشت نشا در هنگام انقلاب مشروطیت یکی از کانون‌های آزادی خواهی بود و جنبش دهقانی لشت نشا با فرقه مجاهدین رشت، که آن را انجمن اجتماعیون عامیون نیز می‌گفتند، همچنین با انجمن ابوالفضل و با دو تن از رهبران این انجمن به نام‌های رحیم شیشه بر و سید جلال معروف به شهر آشوب ارتباط نزدیک داشت. مردم لشت نشا در هنگام خیزش جنگل با میرزا کوچک رهبر نهضت ارتباط نزدیک داشت.

محمد رضا پهلوی در سال ۱۳۴۱ به گیلان سفر کرد و در لشت نشا سند اراضی دهقانان را به دستشان سپرد. در عصر پهلوی بخشی از اراضی ساحلی در اختیار شاهپور غلام رضا برادرشاه و تیمسار نصیری رییس ساواک قرار گرفت. جنبش‌های دهقانی بر علیه عوامل حکومت از سال‌های ۱۳۲۱ تا ۱۳۳۲ در لشت نشا همه گیر شد و لشت نشا یکی از کانون‌های قیام‌های دهقانی بود.

لشت نشا را به جرأت می‌توان سرزمین پیکارهای خونین، قیام‌های آزادیخواهانه و خیزش‌های عدالت‌طلبانه نامید. میرابوالقاسمی (۱۳۵۶ : ۲۳۹) اظهار می‌دارد که «در تاریخ گیل و دیلم منطقه لشت نشا بیش از همه مناطق دیگر صحنه پیکارهای خونین بود...». بیژن جزنی در کتاب تاریخ سی ساله ایران می‌نویسد این بار نیز پیشاهنگ قیام در ایران گیلان بود و پیشاهنگ این قیام نیز در گیلان مردم لشت نشا. از مشهورترین و خوشنام‌ترین چهره‌های تاریخی سرزمین لشت نشا، «عادلشاه» (غریب شاه یا کالنجارشاه) است که در زمان شاه صفی، بر ضد حکومت فاسد صفوی، علم شورش برافراشت که شاید بتوان آن را از منظر ویژه، از بزرگ‌ترین و پردامنه‌ترین قیام‌های دهقانی در عصر صفوی پنداشت. عادلشاه در نهایت به قول آدام آنتوانوس «در واقعه‌ای تکان دهنده» و به زعم رایینو «به مرگی مشهور و حماسی»، به دست شاه سفاک صفوی، به شهادت رسید. عادلشاه چهره‌ای است که هنوز مردم قدرشناس لشت نشا با احترامی وافر از او یاد می‌کنند-یادش گرامی-. البته لشت نشا نه تنها از منظر سیاسی-اجتماعی و به لحاظ خیزش‌های متعدد و متنوع شهره آفاق است بلکه از دریچه فرهنگ، هنر، پرداختن به شعر و ادبیات و امثالهم نیز زبانزد خاص و عام می‌باشد. به عنوان مثال هنر موسیقی در لشت نشا از سابقه‌ای بس دیرینه برخوردار است. نمی‌توان از لشت نشا سخن گفت اما از موسیقی و شعر و آواز سخنی نراند. بی‌جهت نیست که خواننده برجسته و صاحب‌نام گیلانی شادروان فریدون پوررضا در یکی از

ترانه‌های خود، لشت نشاء را جای آوازخوان‌ها دانسته است. در رابطه با هنر موسیقی در لشت نشاء به طور مؤجز و مختصر، همین بس که بزرگ‌ترین پژوهشگر و مدرس موسیقی، خواننده ترانه‌های فولکلوریک استاد فریدون پوررضا (که در بهار امسال از دنیا رخت بر بستند)، اسدالله ملک ویولونیست برجسته کشورمان و از برجسته‌ترین سرناوازان گیلان عیسی خان لشت نشایی و جهانشاه خان لاشایی، شایسته‌ترین ترانه‌سرا، آهنگ‌ساز، خواننده و مدرس موسیقی در گیلان، سید علی زیباکناری، بهترین نوازنده و آهنگ‌ساز، غلامرضا امانی و خواننده، ترانه‌سرا و آهنگ‌ساز نسل جوان فرامرز دعایی و از چیره‌دست‌ترین اساتید موسیقی و تعزیه در گیلان یعنی خانواده صمصام و نوازنده مبتکر و چیره‌دست و خالق سازی نو به نام میژه یعنی شوندی، از ولایت لشت نشاء برخاسته‌اند. در ارتباط با شعر و ادب نیز (چه در حیطه زبان گیلکی و چه در قلمرو زبان فارسی) می‌توان به ده‌ها شاعر و نویسنده لشت نشایی اشاره نمود که الحق برخی از آثار پدیدآمده از سوی این سرایندگان و نویسندگان چنان مستحکم می‌نماید که درخور نقد، بررسی، تأمل و تعمق بسیار می‌باشد.

مناطق گردشگری

- بازار قدیمی لشت نشاء
- بازار قدیمی و حمام تاریخی علی آباد،
- کاخ قطبی
- هتل بزرگ صدا و سیما
- مسجد جامع جورشر
- بقعه آقا سید محمد رضا بن موسی الکاظم (ع) با معماری ویژه
- بقعه آقا سید عبدالله بن موسی الکاظم (ع) با نقاشی‌های دیواری قدیمی
- بقعه آقا سید علی کیا بن موسی الکاظم (ع)
- بقعه آقا سید محمد یمنی در لیچاه با نقاشی‌های دیواری
- ساحل زیبای سفیدرود
- ساحل زیبای دریای خزر
- بازارهای هفتگی (شنبه و سه شنبه)

مشاهیر

- آیت الله شیخ حسین لیچائی؛ دارای هشت حکم اجتهاد از هشت تن از فقهای متشخص عمر خود (مدفون در قبرستان شیخان قم) -آیت الله سید محمد علی فاطمی
- آیت الله سید حسن فاطمی

- ثقه الاسلام سيد عبدالله فاطمی (مدفون در قبرستان وادی السلام نجف اشرف)
- علامه زين العابدين عسکری لشت نشائی
- آيت الله شيخ محمد پورجعفر لشت نشائی
- حجت الاسلام پاک پور ؛ نماينده مقام معظم رهبری در کشور چین
- پروفیسور بهمن مهری از چهره‌های ماندگار علمی و ریاضی
- پروفیسور حسین نوحدانی فارغ التحصیل رشته فیزیک اتمی
- پروفیسور شادمهر ملک پور مدرک فوق دکترای شیمی آلی پلیمر از دانشگاه فلوریدای آمریکا و استاد دانشگاه صنعتی اصفهان
- دکتر رمضان علی صادق زاده فوق تخصص رشته کاربرد مخابرات در مهندسی پزشکی و نماینده مردم رشت در دوره قبل مجلس
- دکتر حسن تامینی؛ نماینده مردم رشت در مجلس شورای اسلامی
- دکتر محمد باقر نوبخت ؛ نماینده سابق رشت در مجلس و عضو مجمع تشخیص مصلحت و معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی و سرپرست معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی در دولت یازدهم
- محمد علی نقوی جوهرشری استاد دانشگاه گیلان
- پروفیسور قدوسی
- استاد میر احمد لشت نشائی ؛ استاد و معاون پژوهشی دانشگاه گیلان
- استاد مرحوم فریدون پوررضا؛ خواننده و پژوهشگر عرصه موسیقی فولکلور گیلان
- غلام رضا امانی نوازنده چیره دست ویلون
- زنده یاد سید علی زیباکناری خواننده و فعال در عرصه موسیقی
- فرامرز دعایی خواننده مردمی گیلک زبان
- پهلوان زنده دل؛ جهان بخش عسکری دارنده رکورد و پنج نشان قهرمانی در رشته وزنه برداری نابینایان و کم بینایان جهان
- نعمت لاله‌ای؛ نقاش، نویسنده
- جواد رضایی جوهرشری برنده عنوان "بهترین نوازنده ویلن ایرانی" و "رتبه اول بهترین آهنگسازی در سبک استاد حبیب ا... بدیعی" در نخستین جشنواره سراسری موسیقی ایرانی دانشگاه‌های ایران.